

"OD BOJA DO ZMAGE"!

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"!

Štev. 42.

Chicago, Ill. 19. oktobra 1906.

Leto V.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— V vsej Rusiji razvili so socijalisti velikansko agitacijo proti predstoječim vojaškim naborom. Agitatorji in v to svrhu izdani letaki odgovarjajo mladeniče od vojaške službe in da se nabornim komisijam sploh ne javljajo. Pozitivnih uspehov ta agitacija sicer ne bo imela, ker posameznim mladeničem manjka sredstev, da bi se uspešno ustavljali državni sili, a utrdila bode zavest in odpor proti carizmu in v itak že nezadovoljni armadi še bolj razširila duh antimilitarizma.

— V Varšavi je policija aretovala 20 mladih Turkov, ki so pred kratkim tja dospeli, da študirajo rusko revolucijo in način, kako se ruski uporniki oskrbujejo z gmočnimi sredstvi za boj proti carizmu. Policija zatrjuje, da hočejo Turki povzročiti v Carigradu revolucijo.

— Kakih 30 ustašev na konjih napadlo je poštni vlak transsibirske železnice, vozeč v Petrograd, blizu mesta Ufa. Blagajno, v kateri se je nahajalo 250.000 rubljev državnega denarja, stražili so vojaki z nasajenimi bajoneti in oboroženi vladni uradniki. Ko so vlak ustavili, so se revolucionarji po kratki borbi z vojniki in uradniki polastili blagajne in jo izpraznili. Neki uradnik je izjavil, da je imel v blagajni spravljenih 400 rubljev svojega denarja, in prosil, da mu njegovo lastnino izročijo. Istaški četovodja si je njegovo addresso zaznamoval in mu obljubil, da mu denar pošlje na njegov dom. Med vojniki in uradniki bil je eden mrtve, trije pa ranjeni. Revolucionarji so ranjence še obvezali, potem pa izginili v temno noč.

— Ministerstvo carske palače je izdalo odredbo, s katero je dvornim uradnikom in uslužbencem prepovedano, sprejemati pod streho tuje ljudi brez privoljenja ministrovega. Vzrok tej odredbi je bojazen pred revolucionarji in zarotniki, ki si na razne nesumljive načine znajo pridobiti vstop v carsko palačo.

— Iz gubernije Wiatka se poroča, da se tamkajšni kmetje splošno branijo, "plačati zapadle davke. Davčni iztirjevalci se zmanj trudijo in na noben način ne dobijo denarja. Iz ministerstva je prišlo nujno naročilo, da se zapadla plačila vplačajo v državni sklad takoj, in ker drugače ni šlo, zapovedal je generalni guverner knez Gorčakov, da se davki iztirjajo z vojaško in policijsko silo. Prišlo je do bitk, v katerih so pa združeni kmetje zmagali.

— Car bo baje izdal dne 30. t. m. ukaz, ki bo dovolil delno pomilosočenje, odpravil neke vrste vojni sodnj in vsem političnim strankam dal pravico prostega zborovanja.

— Vršajo se velike predpriprave za volitve v novo durno. Ministerstvi predsednik Stolypin je z ozirom na vesela poročila, ki mu dohajajo iz provincij, sklenil, da bo volitve pospešil kar mogoče. Poročila zatrjujejo, da je ruska Poljska mnogo mirnejša; a v pokrajinah ob Vzhodnem morju pa se še vedno pojavlja revolucionarni duh.

ITALIJA.

Med višjimi cerkvenimi funkcijarji opaža se nevolja proti sedanjemu papežu. Pravijo, da ni koš nalagam, ki jih stavijo nanj sedajni burni časi. V začetku svojega pontifikata se je papež počel zgolj s cerkvenimi zadevami. Ko je prišlo do razpora s Francijo, je istega premostril izključno iz cerkvenega stališča. Posledica temu je, da je stvar popolno zavožena, in čez katoliško cerkev je prišla težka kri-

za, ki se lahko spremeni v razkol. Papež sam čuti vso pezo svojega bremena in boleha. Za sedaj sicer ni še nevarnosti, a vsekako ne bo več dolgo papeževal. Za slučaj njegove smrti ogledali se bodo po možu, ki bo papeževal po vzoru Leona IX. in si znal pridobiti politično veljavo. Na kratko rečeno, ne marajo navadnega, verskega papeža, pač pa političnega papeža. — Z iz tega se jasno vidi, da rimski cerkvi ni toliko za vero, marveč le za politično moč in nadvlado.

ANGLEŽKO.

— Blizu Durham nastala je pretečeno nedeljo v prenogokopu eksplozija in zasulo je okrog 200 delavcev. Polovica teh se nahaja v krajih, kjer so na varnem in se bodo lahko rešili; ostalih sto pa je brzkone zadela grozna smrt. Dosedaj so izkopali 19 mrtičev. Dela se z obupno energijo, da se reši zakopane.

FRANCOSKO.

— 23. t. m. snide se v Parizu tretji mednarodni kongres za uduštev kupčije z ženskami. Kongresu bo predsedoval bivši francoski ministri - predsednik Bourgeois. Združene države se še niso priglasile s svojim zastopnikom.

NEMČIJA.

— Cesar Viljem in z njim ves diplomatični izrael je skrajno razburjen, ker je knez Hohenlohe obelodanil "Spominke". Senzacionalna razkritja v teh "Spominke" o privatnih pogovorih in osebnem razmerju med cesarjem Viljemom in rajnkim knezom Bismarckom vsebujejo vse diplomatične spletke starega lisjaka Bismarcka in močno kompromitujejo nemškega cesarja ter občutno zalijo dvorne kroge v Petrogradu in Londonu. Cesar baje kar razsaja. Državni kancelar Bülow je odredil disciplinarno postopanje proti knezu Aleksandru Hohenlohe, ki je dovolil objavo teh spominov.

— Pri poroki in svatbi Berthe Krupp, lastnice tovarne za orožje na Nemškem, ki je največja bogatinka v Nemčiji, je bil prisoten tudi cesar Viljem in napil novoporočencema v njemu lastnih frazah. Spominjal se je v zdravici tudi njegovega očeta, ki je bil njegov "najboljši prijatelj", njo samo pa imenoval "drago hčerko". — Kaj pač vse denar stori!

ŠPANIJA.

— Vsakega za svobodo vnetega človeka mora z veseljem navdajati radikalni nastop španske vlade proti mračnjaskemu klerikalizmu. Katoliška cerkev dobiva na Španskem udarec za udarcem. Velik udarec za njo je tudi nova postava o redovih, ki določa sledeče:

1. Noben verski red (menihi in druge verske družbe) ne sme se ustanoviti brez privoljenja parlamenta.

3. Pravosodni minister je pooblaščen, razpustiti sleherni verski red, ki je nevaren za javno moralo in javni red.

4. Kabinet naj takoj preštudira vse redovom že prej dovoljene koncesije in razveljavi one, ki so neza konite.

5. Verski redovi, kojih udje so tuji ali čijih predstojnik prebiva v inozemstvu, naj se razpustijo. Oblasti imajo pravico prostega vstopa v samostane tudi brez cerkvenega dovoljenja.

6. Verskim redovom je zabranjeno imeti več premoženja, kakor ga je potrebno za namene, v kakoršne so bili ustanovljeni.

7. Denarni zneski, koje darujejo člani verskih družb pri svojem vstopu v red, in zneski, ki jih redovi nabirajo za "dobre namene", morajo se skrajno znižati in omejiti.

8. Denarna in druga premoženjska volila ter ustanove za verske redove od strani še živčih oseb so vbodoče postavno prepovedana.

9. Redovi, ki se pečajo z obrtjo ali industrij, imajo plačevati običajni davek.

10. Predpisi glede razpustitve verskih redov se bodo izdali.

AVSTRO-OGRSKA.

— V Budapešti stavka okrog 2500 pekrov. Lastniki manjših pekarij so prodajalne zaprli in delajo v velikih pekarnah. Vlada posreduje v korist podjetnikom na ta način, da oskrbuje občinstvo s kruhom iz vojaških pekarij.

TURČIJA.

— Arabci v pokrajini Yemen so se uprli proti turški nadvladi. Revolucija se jako hitro širi na vse strani. Skoro v vsaki bitki zmaga, jejo Arabci proti turškim vojaškim novincem, ki so itak aeradi odšli v boj. V Alzielu bili so Turki popolnoma poraženi; izgubili so 160 mož; med tem je 60 težko ranjenih, sto pa mrtvih. Tudi Arabci so baje izgubili 200 mož.

Ameriške vesti.

Kuba.

— Taft je bil le začasni guverner na Kubi, njegov naslednik je bivši sodnik Magoon, s katerim pa ustaši niso zadovoljni. Pričakovani so, da se jim podelijo uplívne službe, a so bili v svojih nadah varani. Mogoče je, da pride še do nadaljnjih nemirov.

— Vojaštvo Združenih držav zapusti Kubo šele po končanih volitvah. Le par ladij in nekaj vojaštva se je povrnilo domov.

— Kakor se je sedaj poizvedelo, je izginoli agent New Yorške banke J. M. Ceballos X Co., Silveira, podpiral ustaše z visokimi denarnimi zneski. Velik del tega denarja uporabil se je za nakup orožja. To orožje pa ni prišlo v roke razoroževalni komisiji, marveč se je poskrilo za poznejšo rabo. Ceballos je baje celo transakcijo osebno vodil. Začasna vlada izjavlja, da Silveira ni imel nič opravka z revolucijo, čemur pa se z nasprotne strani ugovarja. Istina je, da je služil obema strankama za visoke nagrade in da je le on iz osebne mrznje proti Palmi povzročil revolucijo. Banki Ceballos je mnogo poveril in sedaj pobegnil nekam v južno Ameriko.

— Sedajni guverner Magoon izrazil se je jako pohvalno o voditeljih revolucije, ki so veliko pripomogli, da se je na Kubo zopet povrnil mir in red; zlasti je pohvalil vedenje generala Guerra, ki je odklonil izvolitev nadpoveljnikom čez prejšnje ustaške čete in stem dal drugim lep zgled.

— Poročila iz vseh delov Kube zatrjujejo o popolnem miru.

Zopet polom banke.

Vrhovni poslovodja McGill propade "Ontario banke" v Toronto, Kanada, navedel je v preiskavi, da manjka 1/4 milijona dolarjev. Toda bankirji milijona, da je primanjkljaj gotovo še za pol milijona večji.

McGill je ta denar zaigral v newyorških in čičaških borznih spekulacijah, v katere se je spustil — po njegovi izpovedi — v prid banke.

Armour tožen na \$20.000.

Zobozdravnica gđe. Sara V. Tomlinson v Vineland, N. Y., vložila je po advokatih Howard Carrow in William J. Kraft tožbo proti čičaški mesarski trdki Armour & Co. na oškodnino \$20.000. Sara Tomlinson zatrjuje, da je njeno zdravje uničeno vsled uživanja šunke, pripravljane v omenjeni me-

sarski trdki. Šunke so pokvarjene in vsebujejo strup "ptomain". Zbolela je takoj po zavžitju šunke in poklicani zdravnik je konstatiral zastrupljenje po ptomainu.

Maksim Gorki odpotoval.

Med potniki na parniku "Princess Irene", ki je odplul v soboto dne 13. t. m. proti Neaplju, se je nahajal tudi slavni ruski pisatelj in revolucionar Maksim Gorki in njegova žena. Poročevalci kapitalističnih časopisov brenčali so okrog pisatelja, kojega so v tej deželi napadali oni isti hinavski listi na najnesramnejši način, in mole-dovali, naj jim Gorki pove kaj "karakterističnega" o deželi in nje prebivalcih. Gorki pa jim je prošnjo kratkoma odbil in gospodom izjavil, da bo svoje mnenje o Ameriki in Amerikancih objavil svoječasn v posebni knjigi, ki ji bo dal naslov "Mati".

Mnogo ožjih prijateljev se je na ladiji prisrčno poslovilo od Gorkija in njegove žene. Tudi od svojega posinovljenca, ki odpotuje v Novo Zelandijo, sta vzela iskreno slovo.

Redek samomor.

Iz glavnega mesta republike Brazilija, Rio de Janeiro, se poroča, da je izvršil član tamkajšne aristokracije Visconte Almeida na popolnoma nov in grozen način samomor. Svoje prijatelje je povabil k večerji in jih potem peljal pred celico z levi, katere je za ta večer od nekega potujočega cirkusa najel. Ko so si leve ogledovali in se veselo zabavali, je Almeida nenadoma odprl celico in stopil v sredo med divje zveri. Takoj je planilo več levov nanj, vrgli so ga na tla in ga grozno mesarili; le s težavo so ga prestrašeni prijatelji iz celice potegnili. Umirajoč je Almeida priznal, da je s samomorilnim namenom stopil med zveri, hotel se rešiti neznosnega položaja, v katerega so ga pritirali veliki dolgovi, ki jih je napravil v igri.

Iz delavskih krogov.

— Iz Goldfielda, Nev., se poroča, da je tamošnja rudarska unija pri svoji mesečni seji sklenila, zvesti se z I. W. W. Ko pa so lastniki rudnikov to zvedeli, so temu oporekali in delavcem zagrozili, rudnike zapreti, ako ne odnehajo. Delavci pa so večinoma sami socialisti, ki se niso teh groženj ustrašili ter pristopili k I. W. W. Posledica je bila, da so lastniki rudnikov v resnici delo v istih ustavili.

— Vsled neke poškodbe pri razsvetljevalni napravi nastal je pretečeni teden v tunelu Pennsylvania na Long Island City ogenj. Trije delavci, ki niso mogli pravočasno ubežati, zadušili so se v dimu ter so jih pozneje kot mrtvece spravili štirje tovariši na bel dan. Dim je te štiri same tako omamil, da so napol onesveščeni in skoro zadušeni komaj prilezli na vrh. Spravili so jih potem v bolnico Sv. Ivana, kjer so polagoma prišli k sebi. Ogenj v tunelu ni napravil posebne škode.

— Pittsburg, Pa., bo najbrž kmalu pozorišče splošne stavke uslužbencev na cestnih železnicah, in to radi odpusta nekega uslužbenca. Dotični je sprevednik M. J. Murray. V službi ni bil 20 dni, ker ga je zdravnik spoznal za delo nesposobnim, vendar pa ne tako bolanim, da bi moral ležati. Družba ga je odpustila z motivacijo, da se je med boleznijo udeležil neke konvencije v Milwaukee. Vsi nastavljeni so nato pooblastili svoj izvrševalni odbor, da odredi splošno stavko, ak se družba ne mara spustiti v pogajanja.

— Poduradniki, ki so uslužbeni

pri Southern Pacific-železnici, odložili so delo, da dosežejo večje plače, določeni delavni čas in posebne nagrade za čezurno delo. Stavknjoči zatrjujejo, da se bo gibanje razširilo čez celo divizijo.

— Prometni vodje vseh v Chicagu se iztekajoč železnic so imeli posvetovanje in sklenili, da ne ugodijo zahtevam, ki jih je stavila Switchmen's Union of North America dne 25. septembra. Ako se ne doseže sporazumljenje, potem izbruhne po mnenju prvega podpredsednika Samuela E. H. Heberling stavka 22.000 železniških uslužbencev po progah med Buffalo in med pacifičnim obrežjem.

Lokalne novice.

Nov kolodvor.

Železniška družba Northwestern namerava v Chicagi zgraditi novo, veličastno kolodvorsko poslopje, ki je proračunjena na \$20.000.000. Sedajni kolodvor te družbe na Wells-cesti bo služil le tovrstnemu prometu, novi pa samo osebnemu. Stal bo med prekopom in Clinton-, Madison- in Lake-cesto.

To bo najbrž napotilo železniško družbo Pennsylvania & Co., da tudi ona izvrši svoj že stari načrt in da postavi nov kolodvor na mesto dosedajnjega Union, ki že davno več ne ustreza potrebam.

— Poleg velikanskega novega kolodvora, ki ga bo začela graditi družba Northwestern, kakor po-gojeno z januarjem prihodnjega leta, in ki bo eden največjih kolodvorov v Ameriki, — obetajo se nam tudi podulčne železnice. Promet v spodnjem, takozvanem trgovskem delu mesta se je v zadnjih letih tako razvil, da so cestne železnice zanj največja ovira. Čičaške družbe cestnih železnic so voljne napraviti v omenjenem delu mesta podzemeljske proge, proti temu, da mestna občina da v dotičnih krajih napraviti novo kanalizacijo, s čemur bi itak ne smela več dolgo odlagati, ker je že v slabem stanju. Načrti in proračuni za podzemeljske proge so že gotovi. Po proračunih bi stalo to delo \$5.000.000.

— Stavbeni komisar postopa silno energično proti lastnikom trgovin, v katerih se pre malo gleda na predpise stavbenega reda, ker je zanikernost v tem oziru povzročila že več nesreč. Nekateri trgovci so se vsledkega pritožili pri županu Dunne-ju, čes da Bartzen pristansko in krivično postopa. Župan pa jim je odgovoril, da se postopa proti vsem enako in da se pri vseh gleda strogo na določila mestnega stavbnega reda, ki se mora na vsak način uveljaviti. Štirje nadzorniki od stavbinskega urada in pomožni komisar Hughes kakor tudi višji policijski detektivji odpeljali so se v pondeljek na South Chicago nadzorovat tamkajšne jeklarne. Stavbeni komisar Bartzen jih je opominjal, da aretirajo vsakega, kdor bi jih motil v izvrševanju njihovega naročila.

— Vsled zadnjih juridičnih izpitov dobi Chicago 141 novih advokatov.

Izjava.

Neki tukajšnji vsem dobro znan list je hotel s hudobnim namenom varati javnost, ko je obelodanil popolnoma izmišljeno notico, da je br. John Stonich odstavljen od predsedništva S. N. P. J.

Podpisani glavni odbor naznanja vsem društvom, da je John Stonich še vedno predsednik, ostro obsoja-joč vse druge govorice kot neosnovane, lažnjive in škodoželjne.

V Chicagi, dne 16. oktobra 1906.

Preiskovalni odbor.

Nekaj o pokopališčih

iz stare domovine.

(Konec.)

Za pripravo ali razširjenje pokopališča potreben svet se lahko potom razglasitve dobi (dvorni odlok dto. 6. 12. 1784.).

Izdržati ima pokopališče v smislu navedene sanitetne postave 30. 4. 1870. občina. Tudi konfesionalna cerkvena pokopališča mora ta izdržati, ako tega župniška občina, fara, oskrbnistvo cerkvenega premoženja dotične fare storiti neče. Občina je pa opravičena, da zapre tudi kako cerkveno pokopališče, ako ne ustreza več. To izvira iz tega, ker ima občina lokalno policijo izvrševati na pokopališčih. Ako občina ne bi hotela v kakem slučaju tega storiti, ima to dolžnost politična oblast. Ta pa tudi lahko razveljavi sklep občine, ako je ista neopravičeno kako cerkveno pokopališče zaprla. Tako tudi, ako cerkvena oblast kaj glede pokopališč ukrene, kar bi se ne uje malo z oziri na zdravstveno stanje. Zadnjo sodbo v tem pa ima deželni odbor. Na podlagi par. 1 in 2 navedene sanitetne postave je tudi v gori navedenem slučaju glavarstvo v Krškem ukrenilo, da župan skrbi za dostojen pogreb Dovjaka.

Iz te zgodovine pokopališč razvidimo, da smo lažiki, nerodnejši, ko izročamo pokopališča duhovnikom, katera smo mi pripravili in plačujemo potem duhovnikom za dotične prostore najemnine in se moramo ravnati glede pokopov, kakor le ti ukazujejo. In nič ne izvedemo, kam gredo denarji za prostore na pokopališčih. O usodi dotičnih denarjev ne izvemo nič, pač pa moramo zopet plačevati, ako je kako popravilo potrebno, ali novo pokopališče. In ako se župniku spoľubi, napravi lahko škandal, žali čute žene, otrok kakega človeka, ako ravna s kakim oženjenim možem tako, kakor je župnik Hladnik z mrtvim Dovjakom. Tako se žali čute vseh, ki čislajo sploh človeka. Pa tudi jeza zgrabi vsakega, ko vidi, da gospoduje človek na zemljišču, katero je last vseh in na menjeno za vse. Tega smo pa krivi sami.

Ko so ljudje pokopavali, začeli svoje mrlje, mislili so v grobovih stanovanja duš umrlih in da so grobovi lastnina teh duš. Rimljani so že tako mislili. Zaradi tega so bila grobišča svete stvari. Grobovi tudi niso bili stvari prometa. Le pokopališča za revne in sužnje niso Rimljani smatrali kot sveto zemljo. Krščanstvo je v tem pojmovanju nekaj spremenilo. Krščanstvo je bilo začetkom demokratično in stvarilo je pojm krščanske družbe, ki zamore imeti pravice, lastino, posebno lastino na stvarih, ki so posvečene cerkveni rabi in so službo božjo v kakki dotiki. Prv kristjani so pokopavali svoje mrtvece v katakombah, v njih so imeli službo božjo, tam so imeli svoje mučenike; tako je prišlo, da so kristjani pokopališča šteli mej stvari, ki so posvečene službi božji. To celo, ko je nastal nauk o nemrjoči duši in življenju onkraj groba, v katerem se nadaljuje družbeno življenje na tem svetu po nauku kat. cerkve. V teh prvih časih je bilo življenje zadržano in krščanska družba se je mislila kot lastnik pokopališč. Ko je kat. cerkev postala državni institut, ko se je lajik umaknil moral od oskrbovanja cerkvenega premoženja in so nastale škofije, župnije, nastopili so ti instituti kot lastniki pokopališč. Ali prvotno pojmovanje, da je pokopališče občina last kake družbe, je ostalo in še danes v katoliških živi.

Redno obdelovanje zemlje, kmetija je stvarila tudi gospodarsko družbo in življenje v mestih tudi posebno gospodarsko in socijalno družbo. Ljudje so stopili v ožjo zvezo mej sabo in razvijanje človeka do večje omike je tudi razilo vsaj nekaj ljubezni do sočloveka. Ne velja več toliko, da je človek človeku volk. In tedaj je tudi nam sedanjim ljudem svet oni kraj, kjer ležijo naši znanci, naši stariši, otroci — prijatelji. Naj si že mi-

slimo kako življenje po smrti, a nobenega, kraj, kjer nas položijo enkrat k večnemu miru, ima nekaj na sebi, kar nam brani, ga za malo jemati, ga onečastiti, ali onečastiti pustiti po kom drugem.

Človek, ki je svoje delo na tem svetu dostal, pretrpel je mnogo posebnih človek, ki si ni lahko pridobival za dobro življenje potrebno. Nobeno človeško življenje ni brez žala, brez udarcev, usode. In pred mrljem se odkrijemo, izkažemo mu čast. Ob krsti neha vsako sovraštvo. Zaradi mrtveca na parah ni dosti časa za pravljanje; zemlja hoče hitro svoj delež dobiti. In ne mara so preživeti ostali vaščani najboljši sodniki o življenju kakega človeka, ki je dovršil svoje življensko pot. Tu si ne sme kak poseben človek polasčevati kako vrhovno sodbo in tudi duhovnik ne. Tako sodbo si je pa prilastil župnik Hladnik; masčevati se je hotel na Dovjakom, ki mu pri življenju ni bil pokoren. Žaliti je hotel njegove sorodnike, žaliti sosede in jim pokazati, kako veliko moč ima on kot duhovnik čez žive in mrtve. Kakor smo začetkom pisali, ima v kat. deželah duhovnik največji upliv na vernike, ker ga nerazsodna masa jemlje kot nekega copernika, neko večjo moč. Tu je hotel Hladnik kmetom pokazati, kako moč ima "u hotel, da pokleknejo pred njim. Najsi žali še toliko čut žene, otrok, znancev, prijateljev, — kaj kat. duhovniku to mar!

In skupaj jo je, ljudstvo je tem in vsem duhovnikom povedalo, da so časi tlake minoli, da ustaja sloboden kmet na slobodni kmetiji, da ta kmet začne misliti ter, da se naboji več rokuspokusa kat. duhovnika.

Vesel je ta slučaj v Trebeljnem. Dokler se kmet ne bo zbudil in kat. duhovniku obrnil hrbet, do tistega časa bo ta vedno bil ljudstva, bo vedno zadrževal napredke ljudstva v gospodarstvu in drugem.

Nauk iz tega slučaja na Trebeljnem pa sledi, da naj občine same gradijo pokopališča ter jih oskrbujejo. Sten dobijo oblast čez nje in pop ima le še priti, da dobi za svoje lamentacije novce. Ali žaliti potem ne more več, ker če ne priti molit, blagoslovlat mrlja, groba, opravi to pobožnost spremljevalec, ki je bogu gotovo ljuba, ker prihaja iz srca.

KATOLIŠKO STALIŠČE IN SOCIJALIZEM.

(Konec.)

Vemo, da se nas bo pitalo zopet z "brezverci", "odpadniki" itd.; ali če smo mi odpadniki, bil je tudi Kristus; kajti mi nečemo nič več in nič manj, nego to, da se uresniči njegovi nauki. In to se zamore storiti le potom pravih namestnikov Kristovih, ne pa ljudi, kakor je na pr. Klončič v Calumetu, in ki imajo za boga — denar.

Razne katoliške korifeje pišejo vedno o kakih "obsedencih", o "žrtvah spovedne molčečnosti", o raznih "čudežih" itd., a za take pravljice pošljejo vedno te kraje, ki jih vsaj Slovenci ne moremo kontrolirati. Čudno, da se med nami nikdar kaj takega ne dogodi, ko nam je bilo vendar že tolikokrat prav po "katoliško" objubiljeno, da nas bo vrag "pocitral", češ da smo neke vrste odpadniki itd. Še večje čudo pa je to, da takozvani "katoliški" listi nikdar ničesar ne poročajo svojim bralcem o tem, da se katoliška cerkev vedno bolj umika prodirajoči znanosti. Pred vsem bi radi vedeli, kje imamo sedaj pekel? Pred 35 leti je stala cerkev še na stališču, da je naša zemlja četirikotna (štiriogolata) nepremična plošča, okoli katere se suče sonce, in da je pekel pod nami; a leta 1870 — res pozno — se je umaknila znanstvenim dokazom in priznala, da je zemlja okrogla in da se ona suče okrog sonca in obenem okrog svoje osi. Na ta način imamo pekel enkrat zgoraj, enkrat spodaj! To isto velja za nebesa. Da se o vsem tem ne pouči prosto ljudstvo v veronauku, dokazuje vso hinavščino rimske družbe.

Takih in enakih slučajev bi navedli lahko nešteto. Istina je, če zastopa veren mož kako neuteme-

ljeno trditev, tedaj se požuri podati isti drug oris, kakor hitro se mu dokaže, da se je motil. Ako pa je kak jezuit, tedaj molči in priznava stem, da je imel namen lagati. Tak dokaz je doprinesel tudi francoski senator (sedajni notrajni minister) Clemenceau v svojem listu "Aurore" proti klerikalcu Picotu.

Clemenceau je splošno znan kot nekdanji neustrašeni zagovornik kapitana Dreyfusa. Nedavno je razglasil, kaj je vzrok; da se je francoska renta znižala, ogerska in italijanska pa zvišala. On trdi, da so povzročili to v Franciji razpušeni verski redovi, kateri so dvignili velike svote in jih naložili v ogerski in italijanski renti.

Picot ga je vsled te izjave imenoval lažnika, nakar je Clemenceau navedel dokaze, primerjajoč kurzne listine z izpovedbami bankirjev. Picot je vztrajal pri svojih trditvah. Kar naenkrat pa se oglašili italijanski finančni ministri, rekši, da je zboljšanje italijanskih financ pripisovati največ velikanskim svotom, ki so jih prinesle sabo iz francoskega izgnane kongregacije. Clemenceau je opozoril Picota na izjavo italijanskega finančnega ministra, in ga pozval, naj prekliče svoje obdolžitve; a ta je potuhnjeno molčal in molči še danes, s čemur dokazuje, da je vedoma lagal.

In taka je vsa tista črna banda! Na jeziku peklo in nebesa, tolažbo in dobrohotnost, — a ko bi jim verniki mogli pogledati v srce, obšla bi jih groza, — tako peklenko črno izgleda tam notri!

Vse za denar, in samo za denar! — to je parola vseh katoliških farizejev.

Za denar ti postane mohamedanec ali žid, in jutri zopet prav "veren" katoličan. Za to ima svet ne-

številno dokazov. Jasno kot beli dan je tudi, da so pobožne kongregacije naložile svoj denar — Clemenceau ceni svoto na 100 milijonov — v italijanskih papirjih. Italija je bila leta 1871, ko je uničila papežovo posvetno oblast, od katoliške cerkve prokleta, in to prokletstvo še danes ni preklicano, — a kaj to mar katoliškim redovom! Italija plača visoke obresti, — in denar diši ljudem, katerim je prešla jezuitska morala v meso in kri, tudi potem še, če pride iz zavrženih rok, nad katerim se je izreklo prokletstvo, — od krivovercev, paganov, židov!

To so tisti ljudje, ki hujskajo proti bratstvu vseh narodov. Oni nečejo, da bi se vsem ljudem dobro godilo; kajti potem bi bila njih tolažba odveč; hočejo še nadalje v kalnem ribariti, po znanem reku: Duobus certantibus tertius gaudet — ako se dva tepeta, ima pri tem tretji dobiček.

Socijalizem predstavlja ti tirani človeštva nevedni masi kot veri nasprotno idejo, — v resnici pa je socijalizem le gospodarsko upravljanje za zboljšanje gmotnega stanja vseh ljudi. Socijalizem se zmagovito širi na vse strani in mora prej ali slej priti na vrhunec.

Zatorej, zavedni rojaki, vztrajajte tudi Vi v napredni struji! Ne dajte se preslepiti od nikogar, ostanite zvesti svojemu prepričanju in skušajte pridobiti novih pristašev v naše vrste! Naša zastava, na kateri je zapisano: "Za izobrazbo, pravičnost in enakopravnost!" — naj plapolja vedno višje, k čemur moramo mi vsi pripomoči!

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20 50
Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Robinson stara izdaja)	60c
Z ognjem in mečem	\$2.50
Zbrani spisi Jos. Jurčica	6.60c
Mali vitez I, II. in III. del	3.50c
Kralj Matjaš	50c
Ročni slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar	30
Potop	3.20c
Preko morja	40c
Kapitanova hči	40c
Opatov praporček	35c
Jama nad Dobrušo	20c
Vrtomirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri	20c
Tiun Ling	20c
Knez črni Jurij	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjosledec	25c
Elizabeta angleška kraljica	20c
V gorskem zakotju	20c
Nesrečnica	30c
Za kruhom	20c
Spisi Andrejčkovega Jožeta	1.25c
Mlinarjev Janez	40c
Zlata vas	25c
Deteljica	30c
Rodbinska sreča	40c
Kristof Kolumb	40c
Kortonica	30c
Miklova zala	30c
Žrtev razmer	25

Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštnim potom pošlje naravnino.

Knjige pošljamo poštne prosto.

ALI KAŠLJAŠ?

Morda odgovoriš "da", no pa kaj zato? Kašelj je nekaj navadnega. Pa ravno to, ker kašelj je nekaj navadnega, povzroči vsaki nevarne posledice. Ljudje mislijo, da kašelj izgine s časom, in da se ni bati nevarnih posledic. Vendar kašelj spravi vsako leto na stotine svojih žrtev v prani grob. Ako ti nočeš biti žrtev kašlja ter se braniti posledic istega, ki so penomija in jetika potem prece danes začni rabiti lek, ki odstrani kašelj in nevarne posledice istega. In to je?

Severov Balzam za pljuča,

KI JE IZVRSTNO ZDRAVILO ZOPER BOLEZNI V GRLU, PRSIH IN PLJUČAH.

Cena 25c in 50.

Otožnost življenja

slabe ideje in druge take napake imajo nekateri ljudje, ki ne vedo, da so bolni ter jim ni znano kaj jih boli. Taki ljudje potrebujejo dobre tonike, ki jim najpremi ves notranji sestav ter jih zopet naredi, da bodejo veseli življenja. Taka tonika je

Severov Življenjski balzam.
Cena 75c.

Škripajoča vrata.

naredijo človeka, ki boluje na živcih nervoznega. Vsak mali šum ali hrup, strah, žalost naredi bolnika še bolj nervoznega. Ne odlašaj, če imaš te napake ampake prece začni rabiti

Severov Nevoton.
Cena \$1.00.

Navodila

o porabil Severovega Olja sv. Gotharda so tako navadna, da vsko dete lahko razume rabiti isto. O priliki, da se poneže, odrniete, ranite, če se vaša rana uname, ali da imate protin ali bolno grlo potem obkladajte ranjeni ali bolni del telesa s platnom namočenim v

Severovo Olje Sv. Gotharda.
Cena 50c.

Potrto srce.

Vzrok potrtemu sreju je večkrat nagla smrt kakega prijatelja. To pa naredi človeka slabega in bolnega. Ako hočete, da vam vsaka nepričakovana ne bo delala tako žalosti rabite zdravilo ki daje moč človeškemu sreju in to je?

Severova Srčna tonika.
Cena \$1.00.

V vseh prodajalnah. -:- Zdravniški svet prost.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

PROGRAM

Socialistične stranke. Sprejet dne 5. maja 1904 na občnem zborovanju v Chicagi, Ill.

V New Yorku in Wisconsin se imenuje stran a socialno demokratična, v Minnesoti pa javna ljudska lastniška stranka.

I.

Socialistična stranka, reprezentovana po svojih zaupnih močeh na občnem zborovanju, apeluje na američansko ljudstvo, kot braniteljica in varuhinja svobodne misli in samovlade, v kateri je bil narod rojen; kot edino politično gibanje s programom in načeli, s katerimi se bode vresničila individualna svoboda, kot edina politična organizacija, ki je v resnici demokratična in ki ima namen demokratizovati vso človeško družbo.

Republikanska in demokratična stranka sta se izneverili svobodni misli. Obe stremite po moči, da bi vstavile industrijski sistem, s katerim bi se okoristile, ki je pa le mogoče, ako se odstrani še to malo svobode, katero še imamo, z zasužnjenjem in ponižanjem delavcev.

Naše američanske institucije so se rodile v imenu svobode. Kapitalistični sloji so jih rabili kot sredstvo za vničenje svobodne misli v narodu. Naši državni in narodni postavodajni zastopi so se ponižali na stopinjo navadnih posredovalnic velikih zasebnih koristij, ki narekujejo imenovanja in odredbe naših sodnikov ter so v resnici podjarmile vsa opravila in moč vlade kot zasebno last. Oni izrabljajo to moč, da tuje in slabše narode podjarmijo in oslepajo, da dobe svoje mu blagu, katerega je izdelal narod, pa ga ne more pokupiti, v sled revščine, nove trge. Postali so polagoma tako močni, da izrabljajo volilno pravo tako, da nimajo delavci skoraj nobene besede o javnih zadevah. S pomočjo novih in krivo tolmačenih zakonov se pripravljajo, da bi zatrli svobodo individuala za samega sebe in občni blagor.

Kapitalistični sloji imajo vse vi-re družabnega bogatstva v svojih rokah ter lahko vduše protestujoči glas proti zginjajoči svobodi in bližajočemu se tiranstvu; nadalje so si podvrgli vseučilišča, javne šole, prižnice, časnike, umetnost in književnost; ker so od njih gospodarsko odvisni, so tudi vse oblike javnega poduka v službi njih interesov. Tudi naše politične naprave se vporabljajo, da se vničuje individualni zasebni imetek, ki je podlaga svobodi v vseh točkah individuala. Obljuba naših naukov, ki so vtemeljeni v naših institucijah, je bila, da se vsacemu človeku zajamči gospodarska neodvisnost. Kapitalizem pa pod krinko varovanja zasebnega imetka izrablja naše politične institucije, da onemogočuje velikanski ljudski množici za življenje prepotrebna sredstva kot zasebni imetek.

Kapitalizem je v bistvu sovražnik in vničevalec zasebnega imetka. On se razvija s postavno konfiskacijo vseh vrednosti, katere so delavski sloji producirali, kakor tudi njih plač. Ker so proizvajalna sredstva lastnina posameznikov, je človeška družba obsojena, da živi v gospodarski sužnosti, iz katere se rodi gotovo intelektualno in politično tiranstvo.

Socializem bode industrijo in človeško družbo tako organizoval, da bode vsak individij posedoval taka sredstva kot zasebni imetek, da bode vsakdo lahko svobodno mislil in delal; nadalje bode ščitil ljudstvo pred ponavljajočimi in vspešnimi napadi kapitalizma na individualno svobodo.

II.

Kot američanska socialistična

stranka izjavljamo, da pripoznamo načela mednarodnega socializma, katerega pripoznavajo socialisti vseh narodov. Vsled industrijskega razvoja ne ločijo delavce na vsem svetu narodne meje. Položaj najbolj izsesanih in tlačanih delavcev na najbolj oddaljenem mestu na svetu stremi neovrženo za tem, da bi delavce na vsem svetu potisnil na isto stopinjo. Konkurenčni medzorni sistem ustvarja najnižji življenjski položaj kot merilo za splošnost. Industrija in finance so dandanes že mednarodno združene, isto tako so njih posledice mednarodne, ne pa narodne. Glavni pomen mednarodnih mej in takozvanega patriotizma, kojega skušajo gospodujoči slojevi vsacega naroda oživetiti, je moč, katero te meje in ta patriotizem dovoljujejo kapitalizmu, da bi delavce na svetu razdružili, da bi jih izrabili tem ložje v konkurenčnem boju kapitalističnih interesov za nadvlado na neizcrpanih svetovnih trgih ali družih ustalih dobičkanosnih virih.

Vsled tega je socialistično gibanje svetovno gibanje. To gibanje ne pozna dobičkanosnih bojov jednega naroda z drugim; ono stremi za osvoboditvijo vseh narodov, torej vsega človeštva.

III.

Svetovni gospodarski razvoj, ki deli naglo človeštvo v delavce, ali proizvajalce ter v posedujoče ali kapitalistične slojeve, je provzročil socialistično gibanje ter skrbi, da isto vedno narašča. Nepriznavljani slojevi žanjejo sadove dela, sploh vse prijetnosti in dobiček, ki imajo svoj izvor v delu, mejtem ko slojevi, ki izvršujejo vsa dela na svetu, žive v duševni in telesni bedi.

Dejstvo, da se kapitalistični in proizvajalni slojevi še ne zavedajo povsem, da jih ločijo razni interesi ter da ločilna črta interesov še ni jasno zaznamovana, ne spremeni nič na dejstvu slojskega boja.

Ta slojski boj ima svoj izvor v zasebni posesti sredstev za delo. Dokler je imel človek deželo in svoje orodje, da je proizvajal le to, kar je potreboval, je bila gospodarska nedvisnost mogoča. Ali že davno je proizvajanje blaga nehalo biti individualno. V vsakem proizvozu je dandanes združeno delo dvanajstine, ali tisoč delavcev. Produkcija je postala družabna, ali kolektivna. Večinoma izdeluje dandanes skoraj vse proizvode po več oseb — katere ločijo pogostokrat morja in svetovni deli, dasi delajo drug drugemu v roke. Ali to zadržno proizvajanje ne koristi direktno proizvajalcem, temveč daje le dobiček posestnikom proizvajalnih sredstev, vsled tega je človeška družba ločena v dva nasprotna slojeva, kar naravno povpešuje bedo, razglasje in vsa protislovja v naši civilizaciji.

Ta dva slojeva ne moreta sklepati kompromisov, ter nimata enakih interesov, istotako kakor ni mir z vojno, luč pa s temo identična. Taka na slojskih nasprotstvih zmanana človeška družba ima že v sebi kal uničenja, ker sloni na temelju krivice. Le znaga delavskih slojev, ki imajo edino pravico do obstanka, zamore zagotoviti socialni mir, individualno svobodo, duševno in moralno soglasje.

IV.

Socialistični program ni teorija, katero se človeški družbi vsiljuje,

da jo sprejme ali zavrne, temveč je razlaganje, ki se bode prej ali slej vresničilo. Kapitalizem se že bori s smrtjo. On je preslab, da bi vodil in organizoval še v prihodnje delo na svetu, kajti on ne more še samega sebe vzdržavati. Kapitalisti so prestrašeni vsled svoje lastne nezmožnosti, ker ne morejo voditi in nadzorovati naraščujoče, socializujoče sile v industriji. Takozvani trust je le znamenje, le navadna oblika razvijajočega socializovanja svetovnega dela. Ker negotovost v obrti splošno narašča, ker kapitalisti splošno stremijo za tem, da bi slogo delavcev v strokovnih organizacijah vničili, ker se množi strah pred bližajočim preobratom, razvidno lahko, da kapitalistična družba podlega svojim lastnim silam, ki jo bodo tudi vničili.

V tem razporu in krizi v civilizaciji je socialistično gibanje jedina rešilna sila. Ako se hoče svet ubraniti zmešnjave, splošne nerednosti in bede, tedaj se morajo vsi delavci vseh narodov pridružiti socialističnem gibanju. Socialistična stranka ima edina jasen program za zavedno organizacijo naroda, v splošno korist vsem državljanom. Prvikrat se je pričel človeški duh pečati z zavedno organizacijo človeške družbe.

Socializem stremi za tem, da so vsi proizvodi in surovine, katero ljudstvo skupno potrebuje, splošna ljudska last; nadalje so delavna sredstva last proizvajalcev, da se proizvajanje za dobiček enkrat za vselej ustavi in da so vsi razvoji in življenjski pogoji istotako pristopni vsem ljudem.

V.

Socialistična stranka hoče potom gospodarskega in političnega boja spremeniti današnjo človeško družbo v zadržno. V ta namen zahteva: Znižanje delavnega časa in zvišanje plač. Zavarovanje proti nezgodam, boleznim, brezposelnosti in starosti. Splošno last obratnih zamenjvalnih sredstev, naraščajoč dohodninski davek, davek na dedščine, svobodne listine in vrednost zemlje, ki naj se vporablja za javna dela brezposelnih in za zboljšanje položaja delavskih otrok. Jednako volilno pravico za moške in ženske, brezplačno pravno pomoč, zakon, ki prepoveduje vporabo vojaštva proti štrajkujočim delavcem, ljudsko vlado, združeno z referendumom, proporcionalni zastop ter odstranitev uradnikov po volilcih, ki zanemarjajo svoje dolžnosti. Vsak kandidat, ki kandiduje za javno službo ali postavodajni zastop, mora stremiti za tem, da se delavcev osigura vse, kar jim koristi, ker se s tem slabi moč kapitalistov, na obratno pa moč delavcev narašča.

V ta namen zajedno izjavljamo, a hočemo kot delavska stranka vso moč, katero so nam izročili pristaši stranke vporabiti za osvoboditev iz gospodarske in politične sužnosti, radi tega apelujemo na vse delavce v Ameriki, na vse, ki hočejo posvetiti svoje moči delavcem, ki bijejo boj za njih pravice, ki hočejo posvetiti svoj čas in delo sveti delavski stvari, da se pridružijo socialistični stranki. Naš poziv na zaupanje in glasove naših soboriteljev je zajedno poziv na njih svobodo, da se vresniči osvoboditev vsega človeštva. S tem, da smo izjavili, da hočemo v resnici vse obljube spoštovati, mislimo, da pripravljamo pot za gospodarsko svobodo, iz katere se bode porodila svoboda za vse človeštvo.

Nagnanilo.

Ona družstva, ki so vposlala poročila o izidu svojih volitev, prosimo potrpljenja. V prihodnji številki pride vse na vrsto.

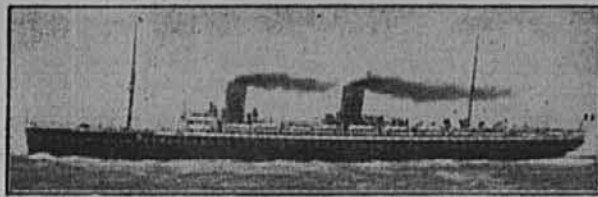
To velja tudi za vpis novih društev v imenik, ker še nismo dobili vseh natančnih naslovov.

Od jednotinega tajništva.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Francoska proga

Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 ton. La Lorraine 22.000 ton.
La Savoie 22.000 ton. La Touraine 15.000 ton.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicagi, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicagi, Ill.

Pavl Sarič, agent na 216-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicagi, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:

do 9. zjutraj

od 1. do 2. in

od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 dopoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

	F. J. SKALA & CO. 320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov	
V slučaj zadržka ali zaprek, obrnite se naravnost na nas	ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA. Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu posebnop pa v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zastopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.	Zatopniki sprejmejo potnike na postajah.
	F. J. SKALA & CO. 320-322 W. 18th Str. Chicagi, Ill.	

14. ulica vogal
Blue Is. Ave.

Yondorf Bros

**Najboljše obleke
za primerne
cene.....**

Najboljše izbira možkih oblek
in sukenj na zapadni strani,

Ena cena za vse. Možke obleke
modnega kroja od

\$10.00 do \$28.00

Zimske suknje za možke naj-
boljšega kroja

**\$8.00; \$15.00
do \$25.00**

ODPRTO PISMO SLOVENCEM.
Cenjeni gosp. Dr. E. C. Collins
New York.

Jaz Frank Novak Vam naznanjam, da sem porabil Vaša zdravila po Vašem navodilu in tudi povem da sem ozdravil po njih ter se Vam srčno zahvalim za Vaš trud in zdravila ter Vaš pozdravljam ostajajoč Vam iskreni prijatelj.
Frank Novak.
Box 39 Lock No 3, Pa

Roman "The Jungle", katerega je spisal naš slavni sodrug Upton Sinclair, stane \$1.20, po pošti \$1.35. Naročuje se v našem uredništvu. Vsaki Angleščine več rojak bi moral to knjigo brati, v katerem je razkrinkano hudodelstvo čikaških mesarskih baronov. Kdor jo želi, naj se oglasi pri nas.

ROJAKI, NAROČUJTE SI
"GLAS SVOBODE."

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.

JOHN KAKER, EDITOR.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:za celo leto\$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10
za pol letakron 5Naslov za dopise in pošiljave je
'Glas Svobode'

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Calumet, Mich., 9. okt.

"Ti si moj velik križ," dejal je enkrat naš slavnostni Luka svojem Maričetu, nakar mu je on odgovoril: "Ti, Luka, si pa moja pokura." — No, in zdaj je prišel čas, ko Luka Klopčič v istini počuti grozen "križ", kterega mu je naložila Sulkova Mary na njegove žegnane rame. Siromaček se poti, da pušča črn sled za seboj, stoka in se zvija pod "križem", toda — prepozno, prepozno, prepozno... Strašno rad bi se zdaj otresel grdega Maričeta, rad bi pobil neovržene dokaze neljube resnice, oh, kako rad bi pestil one, ki mu tako "predrzo" naštevajo njegove grehe — toda za vse to ni moči. Luka mora molčati in s tem — priznati.

Predzadnji teden, ko smo imeli še gorke dneve na Calumetu, ga je nekaj prijelo... Vsel silnega pritiska od vseh strani ga je pričelo luhiti in izkašljati je v "Glasniku" nekaj izposojenih psolv na "Glas Svobode". In to je bilo vse. O, ti presneta modrost, ti! Ali Klopčič res ni li, da bo mu pesek zmiraj nese? Not dam, n. bit! Calumetski rojaki — izvzemši linčarjev — so se, hvala bogu, že toliko spametovali, da si ne puste ukazovati od Luke, kaj naj čitajo. "Glas Svobode" si je tu — ravno te dni — pridobil obilo prijateljev in si jih bo še, pa naj se Luka in njegovi "božji-majmunti" penijo kolikor jih je sveta volja. Ej, ti Luka, lukasti! Ali misliš, da boš postal "Glas Svobode", kakor si "Glasnik", kterega zdaj rabiš za svojo "kahlo"? Beži, beži in se skrij v cerkev ali kamorsibodi, da ne bo pošten človek rudel, ko te vidi. Če imaš količkaj karakterja in sramu, če imaš količkaj čuta in soošтовanja do duhovskega stanu, kteremu s svojimi nemoralnimi čini delaš največjo sramoto in ponižanje — pojdi in vrzi duhovniški ovrtnik — kterega si toliko vreden, kakor tvoja Mariče — ob tla, pošči svojega *črnolasega sinka* in zajedno s svojim "križem" v osebi Maričeta izgini za vselej po svetu. Izgini — in bolje bo za te in za druge!

Zdaj pa še vam, calumetski rojaki, nekaj besed na srce:

Kako dolgo boste imeli še tega svinjarija v svoji cerkvi? Kako dolgo boste še trpeli sramoto vsled jednega nevrednega duhovnika, nad kterim se zgrajajo že vsi dobri duhovni? Ali ne slišite glasov iz daljnih slovenskih naselbin (Pueblo, Colo.), ko vam zavedni katoliški rojaki kličejo, da operite to sramoto s tem, da požnete Klopčič iz svoje srede? Ali ne vidite, kako Rev. Klopčič lepo molči na vsa očitana dejstva? Ali bi on molčal, ko bi bil nedolžen? — On je *kriv! Kriv vseh očitanih nemoralnosti, dasiravno se je s pomočjo svojih, njega vrednih, kolegov opral pred škofom*. Rojaki, če vam je na srcu čast cele slovenske fare na Calumetu, tedaj veste, kaj vam je storiti.

Odgovorite!

Pri koncu mi je še nekaj omeniti. Rev. Kranjec iz S. Chicage razu-

me business. Nedavno je pisal Maričetu pismo, v katerem jo vabi, da naj pride k njemu v S. Chicago, kjer ji bode baje on preskrbel ženin. Živijo, Rev. Kranjec! Pišite še enkrat, pa ne samo Maričetu, ampak tudi Luku, kajti ona je na Vaše pismo rekla, da neče drugega, kot samega — Luko Klopčiča! Zato je najbolje, da povabite oba v Chicago in ju potem poročite. Stori to, g. Kranjec, in zaslužili boste častno diplomu. — Da se pa bolje razumemo, moram pristaviti, da je eno Kranjevo pismo — zgolj Klopčičevo maslo. Luka bi se rad iznebil (some times!) Maričeta in zato jo je ponujal drugim duhovnom v — rejo. Rev. Kranjec ga je pa — menda edini — uslišal, in zato je skušal Maričeta zvabiti iz Lukinega gnezda, toda Luka ga je grdo nafarijal. Mariče se je postavilo po robu — dala je Rev. Kranjcu "košarico" in glasno izjavila, da "pri Luku je najlepše ležati."

(Dalje prih.)

Drobtinice.

Stariši že iz pritojene navade učijo svoje otroke lagati, ne da bi se tega sami zavedali. Že v mladosti jim pripovedujejo lažnjive pripovedke o Miklavžu, o storkiji, labicah etc. Pripovedujejo jim največje bedarije o bogu, nebesih, vragu, peklju. — Zamorejo-li biti otroci, potem ko odrastejo, ko so napolnjeni s takimi in enakimi lažmi, kaj drugega nego navadni lažnjivi in hinavci?

Dokazano je, da je 99% izmed vseh zločincev na svetu tako vzgojenih kristjanov, ki imajo popolnoma napačne pojme o Bogu, Kristu, in ki verujejo v "mater božjo", na "svetega" papeža in še v mnogo drugih takih bedašč. Vzgojilo se jih je v nežni mladosti — mesto v pravi morali — z verskimi *pravljicami*, in se jih tako že zgodaj navadilo biti neodkritosrčnim. Zločin stva in hudobno človeško naravo pa v veliki meri pospešuje še katoliška spoved, ki moralno propadlim, versko napačno vzgojenim katolicanom daje le potuho, češ "saj mi bo duhovnik dal odvezo, če se mu spovem svojih grehov, in zopet bom čist!"

Človek je lahko vtoliko versko fanatičen, da spiše za delavce božjo službo in jo pusti ponatisniti "on the labor page" nedeljskega "Proletarca". On sam pa bode spravil vse dohodke, izprešane iz nerazsodnih delavcev, brez vsake molitve.

Rimska cerkev se trka pred vsoljnim človeštvom na svoja prsa, rekoč, da je le ona prava in edino-zveličavna, — a podgnojena je s krvjo 68,500,000 nedolžnih žrtev, nevštevisi več milijonov duš, katere je spravila v "pekel" s svojo nemoralno spovedjo.

Delavcev je veliko število, vladajočih pa le malo. Če bi delavstvo spregledalo in začelo premišljevati svoje stališče, ne pa stališče drugih, pokazali bi stem, da znajo tudi sami hipnotizirati, ne le farji. Ljudstvo naj živi, živi pametno, — brez carjev, kraljev in farjev, — brez Zahrbtnikov in "pinčev", — brez armade in brodogja. To so človeška prokletstva in ostanki divjaštva, iz kterega se človeštvo le počasi zopet dviga. Ako pa se delavstvo zaveda, bodo te nepotrebnosti tem preje za vedno izginile s površja.

Oddaljenost zvezd.

Da dospejo svetlobni žarki od našega solca na zemljo, rabijo osem minut, čeravno se razširjajo s hitrostjo 300,000 km. v sekundi. Da smo v stanu vsaj nekoliko pojmovati velikansko oddaljenost drugih solnc, treba si je predočiti le čas, v katerem preleti svetloba teh daljnih solnc pot do naše zemlje. Z ozirom na naše črtice "Med nebeškimi svetovi", upamo, da ustrežemo marsikom, ako navedemo tukaj nekaj podatkov.

Tako potrebuje svetloba našega brččas najbližjega sosedu, svetle zvezde Alfa v ozvezdju Centaurus, ki je vidna le na južni polobli, — nič manj kot štiri leta, da preleti pot po neskončnem svetovnem prostoru do naše zemlje. Sirius, ki je za nas najsvetlejša zvezda-solnce, je oddaljen 8 svetlobnih let (t. i. njegova svetloba pride do nas šele v osmih letih). Svetloba zvezde Vega potrebuje 20 let, ona od Capelle pa 30 let, da dospe do naše zemlje. Vsa tuimenovana solca so zvezde prve velikosti in nam najbližje. Kako grozno in nezapopadno velika mora biti šele n. pr. zvezda Rigel v ozvezdju Orion, ki je tudi zvezda prve velikosti, koje svetlobni žarki pa potrebujejo najmanj 500 let, da do nas dospejo. Iz tega sledi, da mora biti ta zvezda od nas več nego 30,000,000 krat bolj oddaljena kakor naše solnce. Tudi se da izračunati, da presega Rigel 20,000 krat naše solnce v velikosti.

Že te navedene strahovite daljave presegaajo vse naše pojme, ves naš razum, in ne moremo si jih prav predstavljati.

Kako težko za omejeni, le v prostoru in času se gibajoči in zemeljskim razmeram privajeni človeški razum pa bi bilo šele pojmovanje neskončne velikosti onega svetovnega sistema, ki ga imenujemo "rimska cesta", ki pa v vseirju pomenja le majhno, neznamno meglico, kakoršnih je na milijone in milijone v najskrajnejših globinah našim čutilom pristopnih delov vesolja.

V eni prihodnjih številka našega lista pečali se bomo itak podrobneje o "rimski cesti" in povedali našim cenj. čitateljem, ki se za astronomijo zanimajo, kaj je pravzaprav ta "rimska cesta", in skušali bomo vsaj približno razložiti ves ta čudoviti svetovni ustroj; — danes le opozarjamo na ono razpravo. Astronomija je ena onih panog naravoslovne vede, ki človeškega duha najbolj osvobaja in povzdiguje nad malenkostmi vsakdajnega življenja, in zato se nadejamo obilo vnetih čitateljev, ki bodo radi to prebrali in sami naprej premišljevali.

Našizastopniki.

Za državo Michigan: J. Molek.
Za državo Pennsylvania: J. Bricej.

Za državo Kansas: P. Obregar
in S. Stefančič.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo; lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pride mo iz Vaših krajev. T. raj rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bomo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje,
Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglašiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo rastlino opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

\$6.00 SEST DOLARJEV

je sedajna vrednost

1 DELNICE PAROBRODNEGA DRUŠTVA

American Navigation Company.

Kdor želi delnice kupiti še prej, predno cena istim zopet poskoči, naj takoj odpošlje naročilni listek in denar na

American Navigation Company

108 Greenwich Street,

NEW YORK CITY.

Vsaka delnica je popolnoma plačana in ni treba nikakega poznejšega doplačila.

Naročilni listek

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

American Navigation Company

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2,000,000, od katerih je že \$1,500,000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod!

S tem se naročim na.....delnic družbe 'American Navigation Co' ter Vam zajedno pošljem znesek \$.....kot plačilo za naročene delnice, katere mi blagosvolite vposlati takoj.

Razume se, da mi morate ako prekoračijo naročnine zgoraj imenovano glavnico, povrniti vposlano svoto v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

American Navigation Co., 108 Greenwich St. New York.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.

Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, 206 Chestnut Str., Keweenaw, Ill.

JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.

MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Pomožni odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.

Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.

JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.

MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

DRUŠTVENI IMENIK.

Glasom sklepa 2. glavnega zbora S. N. P. J. v Chicago, Ill., priobčiti se ima v Jednotnem glasilu enkrat na mesec imenik vseh društev in njih uradnikov t. j. naslov predsednika, tajnika in zastopnika.

"Slavija" št. 1. v Chicago, Ill., Fr. Klobučar, pred., 9617 Ewing ave., John Duller, taj., 12 W. 25th St., Frank Mladic, zast., 587 S. Centre ave. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Triglav" št. 2 v La Salle, Ill. Karol Strohen, pred., 1026 1st St., Ivan Vogrič, taj., 1026 1st St., Alojz Kramaršič, zast., 1026 1st St. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa., Mike Strukelj, pred., 912 Chestnut St., Feliks Volčko, taj., 912 Chestnut St., Mihael Pečjak, zast., 819 Chestnut St. Mesečna seja, zadnjo nedeljo v mesecu.

"Bratstvo" št. 4 v Steel, O., Ignacij Žlebergar, pred., box 12 Glenoee, O., Ivan Kravanja, taj., box 101 Glenoee, O., Josip Dernaš, zast., box 3 Steel, O. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"Naprej" št. 5 v Cleveland, O., Fr. Černe, pred., 1108 Hamilton St., Jos. Kalan, taj., 4126 St. Clair ave., Anton Bobek, zast., 6104 St. Clair ave. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu ob 10 uri dopoldne v Krausovi dvorani.

"Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa., J. Lesjak, pred., box 127 Morgan, Pa., Fr. Drmota, taj., box 96 Morgan, Pa., Leo Werdinsek, zast., box 366 Bridgeville, Pa. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa., Lorenc Sturm, pred., Jacob Jenaš, taj., box 176, Val. Rednak, zast., box 462. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Delavec" št. 8 v So. Chicago, Ill., J. Tisol, pr., 9002 Strand St., A. Aučin, taj., 9206 So. Chicago ave., Michael Milaković, zast., 9656 ave. N. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans., Anton Rupar, pred., box 65, Iv. Žager, taj., box 1, Frank Papeš, zast., box 33. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo., Alojz Prošek, pred., J. Bertoncelj, taj., Fr. Cukale, zast. Društvena boxa je 326. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash., Matija Dergane, pred., Ivan Šikonija, taj., Anton Vonešina, zast. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Edinost" št. 12 v Murray, Utah, Ivan R. Grahek, pred., box 201, Jos. Reboj, taj., box 53, Murray, Utah, Matija Kolar, zast., box 254 W. Jordan, Utah. Mesečna seja vsakega 15. v mesecu.

"Edinost" št. 13 v Wheeling Creek, O., Josip Straus, pred., Lansing, O., Josip Longar, taj., box 99 Lansing, O., Frank Spendal, zast., box 235 Bridgeport, O. Mesečna seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill., Ivan Zdešar, pred., 705 Market St., Alojz Švigelj, taj., 727 Market St. D. Lenassy, zast., 733 Market St. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash., Matija Poterpin, pred., Ciril Ermene, taj., Anton Logar, zast. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis., Alojz Bergant, pred., 572 Reed St., Iv. Kalan, taj., 328 Oregon St., Fr. Matiz, zast., 323 Florida St. Mesečna seja, vsaki 1. petek v mesecu.

"Bled" št. 17 v So. Lorain, O., M. Vrbanc, pred., 672 10. ave., Alex. Seidnitzer, taj., 672 10. ave., Fr. Vevar, Mackovčec, pred., box 163 Herminie, zast., box 31. Mesečna seja, vsako 1. soboto v mesecu.

"Orel" št. 19 v W. Mineral, Kans., Louis Kováč, pred., P. Jurš, taj., box 357 W. Mineral, Kans., Ivan Kováč, zast., box 308. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sokol" št. 20 v Ely, Minn., Josip Seliskar, pred., Martin Sibir, taj., Ivan Teran, zast. Mesečna seja vsako 1. nedeljo po 20. v mesecu.

"Orel" št. 21 Pueblo, Colo., Josip Samec, pred., Alojz Anžek, taj., Josip Mišica, zast. Naslov društva je 1207 S. Santa Fe Ave. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"Danica" št. 22 v Trimountain, Mich., Josip Mrvar, pred., Martin Bažar, taj., Josip Obratnovič, zast., box 78. Mesečna seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Edinost" št. 23 v Darragh, Pa., K. Pa., Val. Urbas, taj., box 163 Herminie, Pa., Jos. Mohar, zast., box 293 Herminie, Pa. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Smarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark., A. Brisar, pred., box 45, J. Ustar, taj., box 212, Frank Dollar, zast., box 42. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Zora" št. 25 v Tereio Colo., Fr. Bajt, pred., box 137, Fr. Levar, taj., box 136, Ivan Adamec, zast., box 140. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo., Ivan Schwartzkobljar, pred., Ivan Medved, taj., Fr. Šarec, zast. — Društvena boxa W. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Celje" št. 27 v Frontenac, Kans., Matija Mara, pred., box 174, Iv. Černe, taj., box 285, Fr. Boldin, zast., box 181. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Novi Dom" št. 28 v Greenland, Mich., Matija Schneller, pred., box 203, Peter Geshell, taj., box 111, Jac. Brula, zast., box 42. Mesečna seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Domovina" št. 29 v Thomas, W. Va., Jacob Luzar, pred., box 141, Ivan Gruden, taj., box 235, Ivan Mrhar, zast., box 42. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans., Martin Stefančič, pred., R. R. No. 5 Pittsburg, Kans., Alojz Cirar, taj., box 188, Paul Obregar, zast., R. R. No. 1. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Slovenski Dom" št. 31 v Sharon, Pa., Ivan Bečaj, pred., box 932, Josip Paulenč, taj., 18 Franklin St., Ivan Smole, zast., box 297 Girard, O. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Sava" št. 32 v Winter Quarters, Utah, Ivan Jukret, pred., box 38, L. Logar, taj., box 8, Anton Oman, zast., box 13. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Naš Dom" št. 33 v Ambridge, Pa., Frank Tomažič, pred., box 141, Frank Rosenberger, taj., box 169, Josip Pele, zast., box 538. Mesečna seja, vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

"France Prešern" št. 34 v Indianapolis, Ind., Josip Hvalica, pred., 727 Warman Ave., J. F. Falletich, taj., 725 Warman Ave., Anton Mesece, zast., 714 Holmes Ave. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans., Alojz Ajdič, pred., Fr. Košic, taj., box 34, Ivan Lesjak, zast., box 85. Mesečna seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Zveza" št. 36 v Willock, Pa., Jos. Sinković, pred., Frank Miklave, taj., box 115, Tom. Fortuna, zast., box 207. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Proletarec" št. 37 v Lowellville, O., Rudolf Miglic, taj., Fr. Bruder, zast., box 236. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Tirija" št. 38 v Kenosha, Wis., I. Šusteršič, pred., 23 N. Main St., Fr. Jelenc, taj., 354 Oak St., Ant. Šerjak, zast., 23 N. Main St. Mesečna seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Narodni Vitezi" št. 39 v Chicago, Ill., I. Jesih, pred., 469 W. 19. St., I. Fabian, taj., 669 W. 22. St., Fr. Bahovec, zast., 559 So. Centre ave. Mesečna seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

"Zvon" št. 40 v Durango, Colo., Mart. Verce, pred., box 427, Fr. Kolir, taj., box 427, I. Šali, zast., box 427. Mesečna seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Slovenija" št. 41 v Irwin, Pa. No. 2, Mart. Volkar, pred., box 100; Ant. Perušek, taj., box 100; Al. Franki, zast., box 100. Mesečna seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

"Večernica" št. 42 v Aldridge, Mont., Ivan Lesar, pred., box 68; Fr. Ile, taj., box 68; Jack Gornik, zast., box 105. Mesečna seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Aurora" št. 43 v Aurori, Minn., Ig. Retar, pred., Fr. Mustar, taj., Ig. Selan, zast. Društvena boxa 36. Mesečna seja vsako — nedeljo v mesecu.

"Danica" št. 44 v Conemaugh, Pa., Fr. Podboj, pred., box 305, Mart. Černetič, taj., box 16; Fr. Kos, box 149. Mesečna seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Zastopnike krajevnih društev se naprošuje, če se je pomota urinila pri imenih, številkah ali pri dnevu mesečnih sej, da blagovole naznaniti tajniku Jednote.

POROCNE SLIKE

izdeluje v najlepših pozicijah. Vsaka podoba je lepo in naravno zgotovljena. Vsakovrstne družinske in društvene slike v poljubni velikosti za nizko ceno. Tudi povečuje manjše slike v naravno velikost

The Reliable Photograph.

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi ni ste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglaših. Nekateri prodajali trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji že 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnikov, klobukov, letna spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

Pozor!

Slovenci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISČEM

Sveže pivo v sodčkih in litaljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljša in najfinejša unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovencem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek

—Elgin ali Waltham. \$14.00

Te vrste ura stane le

V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-

vencem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Zastonj dobite.

Veliko sliko, ako naročite dvanajst kabinetnih slik, pri fotografu

Dobro delo, zmerne cene.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJEJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul. V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN GIBELALTAR, GENOVA, NAEPEL ITO.

LEPI, VELIKI IN NOVI

PARNIKI NA DVA VIJAKA

"CARPATHIA" 13,600 ton.

"SLAVONIA" 10,600 ton.

"PANNONIA" 10,000 ton.

"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo

NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navedila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščejo agentje!

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

[Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Edward Pauch

—gostilničar—

663 Blue Island Avenue

CHICAGO, ILL.

MATIJA KIRAR

GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje.

Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografski ateljeji mej Slovenci dobro znani. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.

1841 Euclid Ave. CLEVELAND, O.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar, na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Poneverba uradnega denarja.

34letna poštarica Evgenija Tišina in njen mož 34letni Karel Tišina iz Ljubljane sta stala pred tržaškimi porotniki tožena poneverbe oz. okrivde poneverjenja, oba pa zaradi golufije. Evgenija Tišina je bila obdolžena, da si je kot poštna upraviteljica poštnege urada Miramar pri Trstu od januarja 1905 do aprila 1906 prilastila skupaj 6760 kron, pri čemur ji je mož pomagal. Razen tega, da sta ponaredila tri knjižice poštne hranilnice glaseče se na imena Josip Cerkenik, Marija Danev in Lucija Regent ter 20 poštne nakaznic. Po končani obravnavi je bila Evgenija Tišina obsojena le zaradi prestopka golufije na 30 K globe oz. 3 dni zapora, mož je bil pa čisto oproščen.

Anarhista so aretirali v Gorici v osebi 36letnega Mihaela Simiča iz Gonjača v Brdih. Dolže ga namreč, da je cesarja razžalil in da je veren prištaš anarhistov!

Defraudant.

V Trstu je Nemec Viktor Buchberger kot upravitelj izselniškega doma društva Austro-Americana ukradel železno blagajno, v kateri je bilo 1450 K ter zbežal v Benetke; ko je zapravil denar, se je vrnil v Trst, kjer so ga prijeli in odvedli v zapor.

Oropana pošta.

Med Jaworskim in Czakowim v Galiciji so neznanim možje vstavili poštni voz, zvezali poštljona ter pobrali 5000 K, rekomandirana pisma in pošiljke.

Strelka v Trstu.

Tržaški sodarji so stakali od 13. avg. do 15. sept. t. l., torej več kakor mesec dni. To pa kaže zavednost in solidarnost, da so tako dolgo vztrajali in se ne hoteli upogniti pritiskom od strani delodajalcev. Zmagali so častno, četudi se jim niso popolnoma vse zahteve izpolnile. Dosegli so 15% povišanje stalne (tedenske) plače in 23% povišanje pri akordnem delu. Delavni čas se jim je skrajšal od 10 ur na 9½ ure na dan.

Stekla psica popadla 6 oseb.

V St. Jurju ob južni železnici, Štoreh in Teharjih je stekla psica popadla šest oseb. Žival so nato ustrelili, popadene pa poslali na Dunaj v Pasteurjev zavod.

Domobransko topništvo na Oger-skem.

Kakor je razvidno iz notice v eni prejšnjih številčk našega lista, nameravajo v Avstriji vpeljati pri deželni brambi topništvo ali artilerijo. Tudi Ogrski hočejo sedaj imeti svojo artilerijo. V ta namen se je ogrski minister Jekefalussy mudil na Dunaju ter konferiral z vojnim ministrom radi take ustanovitve. Bržčas pride načrt že to jesen v parlamentu na razpravo. Stroški bi znašali 27.500.000 kron, in pozneje vsako leto 4.500.000 K.

Mrtvega otroka.

3-do 4 mesece starega, so našli železniški uslužbenci na Zidanem mostu v vozu III. razreda v poštne vlaku, ki pripelje ob 12. uri 34 minut iz Zagreba. Zlobna roka nečloveške matere je otroka zadušila s trakom, katerega mu je ovila trdno okoli vratu. Truplo je zavila v otroško perilo in potem v papir, vse skupaj povezala s trakom in položila pod klop v vlaku. Pri čiščenju vozov so našli potem železniški uslužbenci ta zavoj ter zadevo takoj javili žandarmeriji. Dosedaj o nečloveški materi ni sledu. Ljubljanska policija je prišla v Ljubljani na postaji neko sumljivo žensko.

Skrajna predznost.

V Trstu je mlada ženska poklicala k sebi 5letno dekletce, ki se je z več drugimi igralo na cesti, ji vzela iz uhljev 10 K vredne uhane in izginila jaderno.

Trgatev na Dolenjskem.

se je vkljub malemu upanju na izboljšanje vremena že splošno pričela. Lastniki novih trt bodo, tako se nam zadržuje, že letošnjo trga-

tvijo kljub neugodnemu vremenu zelo zadovoljni — dobre kapljice bo zadosti.

Slovesna otvoritev

nove karavanske železniške proge, ki veže, Jesenice s Celovcem, vršila se je v nedeljo dne 30. sept. t. l.; prisostvoval ji je tudi železniški minister pl. Derschatta. Ta železnica bo velike narodno-gospodarske važnosti za celo Kranjsko in Korosko.

Letina na Dolenjskem.

Prijatelj našega lista nam poroča: Kmetovalci se ne moremo z letošnjo letino nič kaj pohvaliti. Kreme pridelalo se je v obče manj kakor lansko leto. Belo žito, bodisi pšenica, rž, ali ječmen obrodilo je dobro. Zrnja je sicer v obče manj kakor lansko leto in tudi tako debelo ni, pa je zato težje. Zgodnji krompir je jako bolan, gni je grdo, pozni je veliko boljši. Tega je dosti, ne gni je niti približno tako kakor zgodnji, le od miši in strim je jako poškodovan. Ajda je obljubovala najboljšo letno, pa uničila jo je slana, katera je v noči od 25. na 26. m. m. nastala, zlo popolnoma, tako, da večina gospodarjev niti semena pridelati ne bodo. Uničena je po slani tudi pozna koruza, kjer se ni dozorela. Zelja letos tukaj sploh nič nimamo, to ni obrodilo. Sadja je bilo letos le kaj malo. Obrodila so jabolka še se, pa se od teh le najnavadnejše domače nizke vrste, zlahknejše pa ne. Hruške obrodile so še slabše, češpelj je bilo ravno za se omrsiti, t. j. za pokušnjo, kar velja tudi o orehih. Grozdja se je pa pridelalo večinoma več kakor se ga je pričakovalo, in dozorelo je tako dobro, da se je prav dobre kapljice nadejati. Korenja, pese je dosti, kaj da bo z repo, se še ne ve. Vreme je pa za trgatve, katera se ravno kar vrši, kaj neugodno. Mrzla burja brije, katera še celo po snegu diši.

Nesreča na železnici.

Na Zgornjem Štajerskem pri Jundorfu trčila sta vsled napačno postavljenega tira osebni in tovorni vlak. Lokomotiva osebnega vlaka je bila vržena s tira in štirje vozovi popolnoma razbiti. Deset oseb je bilo teško ranjenih. Navzoči zdravniki so jih obvezali. Največ ponesrečencem so zlomljene noge in hrbet. S posebnim pomožnim vlakom so pripeljali ponesrečence v Gradec. Med ponesrečenci ni nobenega Slovence. Materijalna škoda je velika.

Moža je hotela zastrupiti.

V Belavič-selu pri Karlovcu je 38letna Anka Maček hotela s fosforom od užigalnice zastrupiti svojega 53letnega moža, ker ji je vedno očital, da ima druge ljubimce in vsled tega vedno psoval in zmerjal. Zena se v resnici ni menila za nobenega drugega kot le za moža.

Pobegnil je

ogrski grofič Julij Czenkonic, zapustivši v Budimpešti dolgovi nič manj in nič več nega 1.800.000 K.

Kolodvorsko poslopje

v Kranjski gori so znatno razširili. Otvorili so še eno čakalnico in povečali pisarno. Tudi na Dovjem slično pospešujejo postajo, na Otočah so pa napravili leseno čakalnico.

Delniško opekarno

osnujejo v Ilir. Bistrici na Štajerskem. Glavnice bo treba pol milij. kron. Tovarna bo zidana v velikem obsegu in najnovejem štilu.

Ne trpite na revmatizmu!

Drgnite boleča, otekla mesta z

DR. RICHTER-JEVIM

ANCHOR PAIN EXPELLERJEM

in iznenadeni bodele nad prijetnim olajšanjem, katerega vam podeli (3) Sprječevalo nekega duhovnika Rev. H. W. Freytag nam piše iz Hamel, Ill.: "Že 20 let uporabljam v inozemstvu in v tej deželi z izvrstnim uspehom v slučajih revmatizma, protina, prehlajenja, bolečin v hrbtu in podobnih bolih Vaš sijajni Anchor Pain Expeller bodem vedno rabil. 25c in 50c.

Pri vseh lekarnarjih

F. Ad. Richter & Co.

215 Pearl st., New York.

Kedo vam zamore pomagati.

Ako ste bolni, slabi ali v nevolji?

Na vsaki način samo oni zdravnik, kateremu so dobro znane vse človeške bolezni, trpljenja in slabosti!

ROJAKI! Pazite komu poverite zdravljenje Vaših bolezni!

Kajti v Vašem zdravju obvisi Vaša prihodnost, kakor tudi Vaše družine, Vaših malih in dragih, za katere se mučite in delate. Zato rajši, ako vam je potreba nasveta ali zdravniške pomoči, vedite, da je naš stari, izkušeni in po celem svetu znani in slavni:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute,

edini, kateri zamore in kateri garantira, da vas zagotovo ozdravi od katere koli akutne, kronične ali zastarele bolezni kakor: bolezni na pljučih, prsih, želodcu, črevesih, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vse bolezni v trebušni votlini, bolezni v glavi, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanjo krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grizo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodanico, božast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, posledke onanije (samoizrabljivanja), šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prhi na glavi, srbenje, lišaje, manjzlo, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavoboli, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternini i. t. d., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Sifilis kakor tudi vse

tajne spolne bolezni moške in ženske.

POZOR! Zakaj drugi zdravniki ali zdravniški zavodi nimajo pismenih zahval ali slik od ozdravljenih bolnikov! Odgovor! Zato ker niso nikogar ozdravili — potem je popolnoma naravno, da se jim ljudje ne zahvaljujejo.

Tu donasamo par slik onih bolnikov, katere je naš slavni Dr. E. C. COLLINS, M. I., v zadujem času popolnoma im do kraja ozdravil.

Ozdravljen: bolezn v prsih, težkega dihanja in slabosti.

VLADIMIR S. JOVANOVIČ,
New Albany, Ind.

Ozdravljen: bolečin v križu in reumatizma v rokah in nogah.

JOZO PERNAR,

Box 212, Richmond, W. Va.

Ozdravljen: težke prsne bolezni in reumatizma v križu in ledjih.

TEREZIJA KUMOR,

1017 Commercial Ave., Chicago, Ill.

Ozdravljen: Rheumatizma in stisnjenja mehurja.

BOŽO DOBRAŠ, Box 51 Boston, N.Y.

Ozdravljen: Dispepsije in želodčnega katarja.

MILOŠ LAVRNIC,

A. V. S. Co., Louisville, Colo.

Ozdravljen: prebadanja v rebrih.

MARKO TREBVIČ,

23 River Bank, Kansas City, Kans.

Ozdravljen: bolezn v prsih, želodčnega katarja, težkega dihanja in bolezni srca.

MICHALINA MOKRAWICKA,
45—5th Street, Passaic, N.J.

Imamo še na stotine drugih pismenih zahval od ozdravljenih bolnikov, — katerih pa radi pomanjkanja prostora nemoremo vsi enkrat objaviti. — Zato rajši, rojaki! Pazite! Predno se obrnete na kakšnega zdravnika ali zdravniški zavod — prašajte nasva svet — ako ste bolni, slabi ali nemočni — ali ako vas drugi zdravniki niso mogli ozdraviti, — to smo in brez vsakega sumovanja op. s. t. Vaso bolezen v svojem materinem jeziku — pišite koliko ste stari — koliko časa traja bolezen ter vse glavne znake bolezni. Ako vam bolezen popolnoma znana, pišite po knjigo Zdravje katero dobite zastonj, ako pismu priložite nekoliko poštne znamke za poštnino. — Pismo naslavlajte na sledeči naslov:

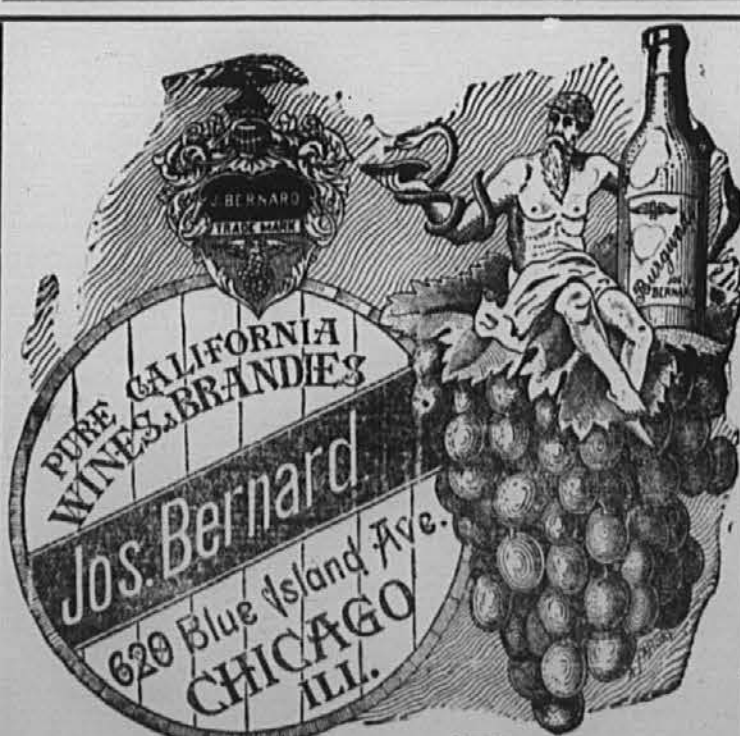
DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,

140 WEST 34th ST.,

NEW YORK, N. Y.

potem smete z mirno dušo biti prepričani Vašega popolnega ozdravljenja.

Kedor bo osebo priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 predpoldne do 5 popoldne, — ob nedeljah in praznikih od 10 do 1.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijske in importirane vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave, Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel. C. HOFBAUER.

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagu naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga vizdelovanje novih oblek kakortudi v popravo starih vse po zmerno nizkih cenah

CHICAGO, ILL.

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač. 82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Nazdar rojaki!

Slovenec in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in prane druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje se popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrnom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Preobrat v zdravništvu.

Vsak bolnik bodisi od blizu ali od daleč, ako se obrne na nov, velik, **UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE** v New Yorku, zadobi znova svoje zdravje.

Vsak dan, dospe več sto zahval!

Berite, strmite!

Gospod profesor!

šilo. Prostovoljno Vam tudi prilagam svojo sliko s pristavkom, da jo ponatisnete v listih ali novinah. Toliko resnici na ljubo.

Spoštovani gospod!

Jaz podpisani potrjujem, da sem bolehal več kot leto dni na vnetju mehurja, ter vnetju spolnega uda, bolečine v hrbtu, zaprtje, in obtem oslavljenju, ter me je več zdravnikov neuspešno zdravilo, in pri Vas sem dosegel toli zaželjeno zdravje ko sem pričel rabiti Vaše zdravila ktere ste Vi gospod profesor **Universal Medical Institute** tako spretno sestavili, in sicer v kratkem času enega meseca. Radovoljno Vam posljem to priznanje, iz hvaležnosti do Vas ko ste me tako uspešno zdravili; ter Vam obenem stem listom skupaj dovoljujem svojo sliko ponatisniti v časnikih. Pripomnim še, da lahko prisegam na to, kar sem pisal.

Če stanujete v New Yorku pridite osebno in se Vas bode preiskalo s

X ŽARKI

S pomočjo teh je mogoče Vaše truplo pregledati kakor odprto knjigo, in profesor Vam bode dal najboljša zdravila; noben drug zdravnik nima toliko zaupanja v svoje zdravila kot naš profesor v svoja.

TORAJ KAJ HOČETE ŠE VEČ!

Ako stanujete daleč izven New Yorka, ter bi radi vedeli, kakošna je Vaša bolezen, tako mi blagovolite odgovoriti na sledeča vprašanja:

Ali trpite na: trganju, utripanju srea, kake druge bolezni, kožnih bolezni, oči, ušesa, v nosu, v grlu ali prsih? Vam izpadajo lasje? Vas boli v želodcu? Trpite li na krvavi zaprtju (hemoroidah)? Imate sifilijo na spolnih udih? Ali ste morda nezmožni? Trpite na nervoznosti? Ste li navdušljivi (navduha)? Čutite bolečine v trebuhu ali črevih? Se morda onesveščate, ali da padate v omotice? Hodite li redno na potrebo? Čutite bolečine v maternici? Ali trpite morda na belem toku ter nepravilnem mesečnem toku? Zdravila Vam nemudoma z obratno pošto pošljemo, če se nahajate v kateri koli državi Zjedinjenih držav, Meksiki ali Kanadi.

Zdravilom ktere mi pošiljamo, lahko slepo verujete, ker one Vam bodo prejšnje zdravje povrnilo, ker so tudi pri drugih bolnikih pomagale.

Ni nikakošna prevara ali goljufija ali ste v bližini ali daleč od New Yorka, se Vas zdravi, ne da bi zamudili svoje delo.

Ako ote bolni in Vas niso mogli drugi zdravniki ozdraviti, tako se obrnite še do **Universal Medical Institute**.

Uradne ure so: vsak dan od 10 do 12, in od 2-6 p. p. V nedeljah pa od 10 do 1 ure popoldan.

To je naslov:

UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE
30 West 29th St., (poleg Broadway) NEW YORK, N. Y.

RAZNO.

Velika Germanija.

"Kreuzzeitung" priobčuje oster članek proti avstrijskim Vsenemcem. "Kreuzzeitung" pravi, da je pangermanska ideja o ustanovitvi Velike Germanije od Belta do Adrije absurdna, ker bi bilo cesarstvo, ki bi pridobilo še 9 do 10 milijonov Slovanov, vse drugo nego vsenemško. Nemčija ima že itak 3 milijoni Poljakov dovolj opraviti. Sicer bi pa tudi Italija Francija in Angleška ne gledale mirno, ako bi Nemčija hotela razširiti meje do Adrije.

Policija na konjih.

Zadnje čase jako pogosto srečujemo policiste na konjih. V novejšem času je namreč tudi Chicago napredovala in dobila take varuhe javnega reda. Toda vera, da je varnost v Chicagu odvisna od policistov, je že davno izginila med prebivalstvom. Stražniki se za vse drugo bolj brigajo nego za red in varnost.

Židje v Rusiji.

Poročevalec za Chicago Record Herald v Petrogradu na Ruskem W. E. Curtis, piše, da so v Rusiji vsi Židje revolucionarji. To bi se reklo, da so vsi socialisti do moza. Radi tega se te uboge pare torej mesari na najbolj nesramen način, in kakaj druge vlade ne protestirajo zoper take zverinske morije? Vsi vladarji so monarhistični anarhisti, radi tega so menda tudi vsi nasprotni socializmu in se ga tudi boje. Radi bi torej videli, da se vse socialiste pomori. — Kaj pa mornarica, katera je pred par dnevi spustila v zrak nad en milijon dolarjev, da ustreže našemu "vladarju"? Stavimo glavo, da ne za to, da bi protestirala in naredila konec nesramnim morijam. Ta naša mornarica bi lahko prisilila carja, da ustavi svoje nečloveške moritve; a prepričani smo, da ga bo še podpirala ako potreba, da zatre socializem.

Svedski socialisti.

Imajo nad 20.000 članov, ki redno vplačujejo svoje mesečne doneske, nadalje imajo pet dnevnikov in petnajst državnih poslancev.

Austrijsko delatstvo.

V Avstriji je približno 325.000 organiziranih delavcev v okrog sto tujih. Mesečno se tiska blizu 350.000 delavskih in socialnih listov.

Japonski delavci.

na obrežju Tihega morja so ustanovili socialno zvezo ter se priklopili ameriški socialni stranki.

Socialisti v Afriki.

Velika socialna stranka se je ustanovila v Johannesburgu v južni Afriki. Iz nje programa je razvidno, da namerava naturalizirati tamkajšnje zlate rudokope ter njih dosedajne lastnike odstaviti. To so najbrže posledice Angleško-burske vojne.

Pete maše.

Pod tem naslovom piše "Soča": Pete maše so drage, ali ljudje so tako pametni, da plačujejo vedno več petih maš. Včasih pride prav na čuden način do pete maše. Neka ženska je prišla pred kratkem v bližnji okoličanski vasi prosit v štacuno, naj jej dajo za Božjo voljo moke za kruh, ker da nima nič, in otroci, katerih ima 6, so lačni. Prosila je moke — zaslužek moža je dala pa za peto mašo po ranjem tustu, ki jej ni zapustil nič premoženja, le za maše si je izgovoril 32 K zase in še za svojo rajno ženo, ki je že 30 let pod zemljo. "Nevesta" je še poznala ni — pa daje denar za maše.

Vse dni celega tedna so v oni vasi včasih pete maše. Včasih so bile le 1 ali k večjemu 2 na teden. Pozneje pa se je vstopilo ljudem v glavo, da plačujejo kar za vsak dan pete maše, po 5—6 K. Koliko to znese na leto?! Duhovniki postajajo bogataši, ljudje pa berači. Slučaj one žene govori jasno.

In duhovniki ni nič sram vzeti denar od take uboge reve za ljudi, ki so še zdavnaj umrli! To, to je tudi velika kmetska hiba, da polni črno ma'ho s takimi nepotrebnimi zdatki. Živeti je treba pametno in pošteno, kaj maše!

Napoleonovi izreki.

Kdor že od začetka ve, kam gre, ne bo prišel daleč. — Človek mora biti močan, da more biti dober. Slabotni značaji tičijo neprestano v strahu, sumu in nezaupnosti. — Nimam časa, da bi se mučil z občutki in da bi se kesal, kakor to delajo drugi ljudje. — Da, ljubim moč, toda ljubim jo kot umetnik. Ljubim jo, kakor ljubi godbenik gosli, da jim izvabi glasove, blagodneče melodije. — Francoze mora vladati železna roka z žametno rokavico. — Polje obdelavati je pravi človeški poklic. — Moji sovražniki so me prisilili, da prebijem svoje življenje na bojiščih; napravili so me, ki sem imel pred očmi le blagor miru, za vojnega demona. — Nisem mož, kakršni so drugi, in zakoni pravosti in konvencije niso ustvarjeni zame. — Zmago odločnje bolj moralna moč, kakor pa število. — Nekaj čudnega je, kako oblast imajo besede do človeka. Vladarji morajo zato vedno zelo paziti na svoje besede.

"Slovenska štajerska ljudska stranka"

z naprednim programom se ustanavlja te dni na Slovenskem Štajerskem v Celju. Ker so celjski prvaki glede narodnega dela marsikaj prespali, se je vzdignila proti njim krepka opozicija, ki obeta, da bo uspešnejše kluboval "štajerskijanskemu" nemškutstvu in klerikalizmu. Ustanovitev take stranke iskreno pozdravljamo. Pri tem pa kličemo k opreznosti, vstrajnosti in poštenosti.

Škofijski naraščaj.

Kardinal baron Skrbensky je posvetil v soboto v Pragi princa Jurija Liechtensteina v mašnika. Aristokratje so začeli spoznavati, da svojih sinov niti v armadi ne spravijo tako brž na vrhunec, kakor v duhovniški službi, kjer so takorekoč že pri vstopu določeni za škofo.

Madžari o Bosni in Hercegovini.

Znani publicist Dr. Anton Kalmar je priobčil v nekem ogerskem časopisu članek pod naslovom "Velika Hrvatska", kjer dokazuje veliko nevarnost za Ogersko, ako bi se ustanovilo staro hrvatsko kraljestvo na ta način, da bi se priklopili Bosna in Hercegovina. Zato zahteva, da se morajo Madžari z vsemi močmi upreti spojitvi Bosne in Hercegovine in sploh nastopiti proti vsakršni okupacijski politiki. Bosna in Hercegovina morata postati samostojni in neodvisni deželi.

Uporaba vodne moči Milštatskega jezera.

Neka ameriška družba hoče uporabiti vodne moči "Milštatskega jezera" na Koroškem v industrijske namene. Po Koroškem nameravajo sploh porabiti vse vodne moči in ustanoviti električna podjetja. Po uporabi moči "Milštatskega jezera" upajo, da dobe moči za 40.000 konjskih sil.

Skrbipolna negotovost.

Ob času bolezni kakega člana v družini, so vsi pri volji pomagati. Vse se stori, samo da se olajša trpljenje bolnemu, in potem se gre po zdravila. Eden teče v lekarno in nazaj, poln zaupanja v bodočnost in zdravila, bodo li ista imela pričakovani uspeh. — Brezdvomno je tu samo en slučaj za možnost uspeha, in sicer v Trinerjevem zdravilnem grenkem vinu; isto pomaga v vseh žledodnih boleznih in organih. Ono ne samo olajšuje bolezni, ampak jih šeasoma popolnoma ozdravi. Daje bolniku slast do jedi, urejuje prebavne organe in iste tudi ojačuje. Ako je prebavljen redno, se stem ojačuje kri, mišice in živeci, čisti razum, in daje zdravo barvo koži. Zdravim ljudem pa ohrani jakost in zdravje za ves sistem.

Dobiča se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 669 Loomis Str., Chicago, Ill.

Zanesljivo varnost

.....Vam nudi.....
INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

s svojimi privatnimi predali za vlaganje in shranjevanje dragocenosti

Celoletna najemnina znaša \$3.00.

VSako SOBOTO ODPERTO DO 8 URE ZVEČER.
Ustanovljena 1890.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijake smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vladno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street,

Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J.DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

MED NEBESKIMI SVETLOVI.

NARAVOSLOVNE ČRTICE.

Urejuje Ivan Kaker.

Arkturijanska teorija in usoda človeštva na zemlji.

(Nadaljevanje.)

Ko pa bo arkturijanska jesen napredovala, želeli si bodo prebivalci naše zemlje vedno bolj oddaljuječega se Arktura nazaj, ki se bo le še kot neznatna iskrica na drugi strani "rimske ceste" svetil.

Solnce bo sijalo z jako pomanjšano silo vsled velike daljave, ka-
tera ga bo ločila od Arktura, ko-
je-
ga toplota je prej pošiljala na zem-
ljo.

Vsaka naslednja zima bo postala ostrejša; ledeniki se bodo od leta do leta bolj razširjali in večali; večni sneg se bo raz gora bolj in bolj pomikal proti dolinam in planjavam, in ožrače se bo polagoma ohladilo na stopinjo ničle.

Preskrbovanje hrane za 50.000 let-
no zimo.

Zopet se bo človeštvo začelo pripravljati — kakor se je morda že rej — za arkturijansko 50.000 let trajajočo zimo. Podzemeljska in podmorska bivališča bodo ljudje napolnjevali z vsakovrstno hrano; to se bo pričelo več tisoč let prej, predno nastopi strašanska zima.

Površje zemlje bo v tej dobi pokrivalo več tisoč čevljev debelo le-
dovje. Slabo, rdečkasto solnce
še oni led ne bo moglo otajati, ka-
teri bo opasoval ekvator meseca fe-
bruarja leta 80.905 po Kristovem
rojstvu, kakor ni moglo otajati one-
ga, kateri je tam ležal l. 25095 pred
Kristom, ko je vladala zadnja arkturijanska zima na naši zemlji.

Mi smo zdaj v početku arkturijanske spomladi. Pred 20.000 leti so se tedaj prebivalci borili za ob-
stanek na sledovih unikajočega se ledu.

V prvih tisočletjih te dobe so po-
tomci visokoizobraženih prednikov
bili trdi in vztrajni boj za obstanek
v močvirju in blatu, ki je ostajal
za ledeno zemeljsko odejo. Pomanj-
kanje in nevarnosti tega časa so
najbrž peščico človeških bitij, ki so
preostali dolgo, grozovito arkturijansko zimo, gnale v stanje popolnega divjaštva, iz katerega se še do danes ni moglo vzdigniti mnogo plemen.

Nepreračunljivi odnosi bodo morebiti omilili te strašne skrajnosti ter spremenili prihajajoče letne čase. Na primer: redna preminjava nočij in dnevov bo prenehala na raznih mestih našega dolgega kroženja okoli Arktura vsled uplivanja drugih zvezd. Naše solnce bodo na raznih krajih morda prekašala v svetlobi in gorkoti večja solnce, ki bodo na našo zemljo blagodejno uplivala.

Taki odnosi bi spremenili noč v dan in bi vročino jako povečali, če bi se to vršilo v arkturijanski spomladanski ali jesenski dobi. Ako pa bi se zadostno približala naša zemlja kakemu novemu solncu v dobi 50.000-letne arkturijanske zime, bi to služilo v blagor človeštva, in bi morebiti njihov obstanek rešilo.

Ker se okrožna črta našega solnca razteza od notrajnega roba "rimske ceste" do drugega nasprotnega njenega roba, utegnili bi to uplirati na dolgo trajno arkturijansko zimo. "Rimsko cesto" tvorijo neštivilne množice raznovrstnih svetlih in nesvetlih zvezd, meglic in še drugih nebesnih stvarov, o kojih nam je le malo znanega.

Krožča blizu "rimske ceste", bi naša zemlja dobivala od nje brezdomno veliko svetlobe in gorkote, in čeravno bi še vedno zabranjevala velika daljava, da bi kako pojedino solnce v tej vrsti zvezd posebno uplivalo na njo, bi vendar skupno blagodejno na našo zemljo delovalo in jo ogrevale v teku dolge zime.

"Rimska cesta" naša rešiteljica?
O tem nimamo dokazov, vendar pa je mogoče, da je bila v dobi zadnje arkturijanske zime "rimska

cesta" nam bližja in gornejša, ali pa da se je pripetila blizu naše zemlje kaka kolizija otmelnih zvezd, katera jih je vžgala v svitla solnca, dajajoča naši zemlji svetlobo in gorkoto.

Ako se je to zgodilo — sledovi na skalovju pričajo, da se le-
dovje v tej zadnji arkturijanski zimi ni raztegnilo do tropičnih pokrajin, — potem si lahko tolmačimo predhistorično divje stanje človeškega rodu. Pač le mali del človeštva bi mogel najti zavetje in rešitev v podzemeljskih in podmorskih bivališčih.

(Konec prihodnjic.)

"Mica, kavo kuhat!"

Prigodilo se je, da je moral prednik sedajnega ljubijanskega škofa nekoč prenočiti v daljnem hribovskem župnišču. Ker pa je imel ondotni župnik le eno posteljo v svojih sobah, ni mogel pomagati in postreči svojemu visokemu gostu drugače, kakor da ga je povabil, da naj se vleže zraven njega v isto posteljo k nočnemu počitku.

Kmalu sta oba sladko zaspala ter sanjala vsak svoje sanje. Med tem je župnik popolnoma pozabil, kdo počiva zraven njega. Zato je po svoji lepi stari navadi dvignil roko, ko se je zbudil proti jutru, ter z njo krepko oplazil svojega postelj-nega tovarša, rekoč:

"Mica, kavo kuhat!"

A meni se zdi, da sta potem pila župnik in njegova kuharica Mica namesto sladke kave le kislo jezikovo juho, ki jima jo je skuhal — škof.

!!Somišljeniki, pozor!!

Od nacionalnega eksekutivnega kluba socialne stranke naprošeni smo objaviti sledeče:

Kongregacijske volitve v tem letu bodo najbolj važne, kar jih je dežela imela izza zadnjih let. V teh volitvah postane socialna stranka faktor, s katerim se bo moralo resno računati. Da si pridobi prvenstvo, je brezpogojno potrebno, da se nje število množi z vsakim dnem. Le tako zamoremo v volilni borb nastopiti z ono samozvestjo, ki kaže, da smo prepričani o naši zmagi.

Za agitacijske namene hočemo nabrati fond, in vsled tega apeliramo na vse somišljenike, da darujejo za ta fond svoto v znesku enodnevnega zaslužka, najkasneje do konca meseca oktobra. Ena tretjina nabrane svote pripade na lokalne klube, ena tretjina na državno in ena tretjina na narodno organizacijo. V državah, kjer ni državnih organizacij, porazdeli se na polovico, in sicer prva polovica na lokalne klube in druga polovica na narodno organizacijo.

Končno prosimo vse socialne iste, da ta poziv redno objavljajo, da se strankini člani in somišljeniki v polni meri zavedajo velikega pomena tega volilnega boja, kateri nas ne sme najti nepripravljenih.

Opomba. Prispevke za zgoraj imenovani volilni fond sprejema tudi "Glas Svobode", ki bo nabrani denar odpošiljal na pristojno mesto ter imena darovateljev objavljaj.

Daroval je

Matt. Petchnick:

1. v fond za agitacijske namene socialne stranke \$3.25;
2. za pogorele v Radomirju na Spodnjem Stajerskem \$2;
3. listu v podporo 25c.

Znesek \$3.25 se je odposlal na glavnega blagajnika socialne stranke, \$2 pa pomožnemu odboru v Radomirje v roke načelnika Josipa Terčak, nadučitelja pri Sv. Frančišku.

Naj bi našel g. M. Petchnick še mnogo takih posnemačev!

Listu v podporo:

Ljubitelj svobode... 25c
Anton Budna... 25c

Opozarjamo opetovano svoje cenjene naročnike, ki se preselijo, da nam poleg novega naslova naznani-
jo tudi stari naslov, kar jih ne stane mnogo truda, nam se pa dolgo-
trajno zamudno iskanje prihrani.

Upravištvu.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom po Ameriki, da sem pripravljen vsakomur, ki bi se hotel naseliti na kmetije, posredovati brezplačno. Prodajam zemljišča od 10 do 50 tolarjev (acer). Tudi dajem zemljišča v najem. Nadalje, ako si kdo izbere (homestead) 160 acers, pripravljem sem mu pomagati kakor sem rekel brezplačno.

V vseh tozadevnih informacijah obrnite se zaupno na:

M. P. Pazderic

P.O. Box 192 Larimore, N. Dak.

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdružuje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovenem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

ROJAKI, NAROČUJTE SI
"GLAS SVOBODE."

POZOR!

POZOR!

SLOVENC!

Kadar se mudite v mestu, ne pozabite obiskati rojaka Frank Bernik, ki je otvoril hotel na

44 Sherman Str. pri La Salle postaji.

ZAPOMINITE SI:

"EDINI SLOVENSKI HOTEL V CHICAGO."

... Gostoljubna postrežba! ...

FRANK BERNIK, lastnik.

Naša razstava

modernih jesenskih oblek
in površnikov

je najboljša in v toliki zalogi kot nikdar poprej. Naša vzajemnost med ljudstvom rapidno napreduje, dokaz tega je vedno večja razprodaja, kar znači, da prodajamo dobro blago po zmernih cenah.

Iz te nove zaloge oblek in površnikov si lahko izberete najmodnejše, raznih barv in razne velikosti po cenah od

\$7.00

do

\$25.00.

ODEVNI

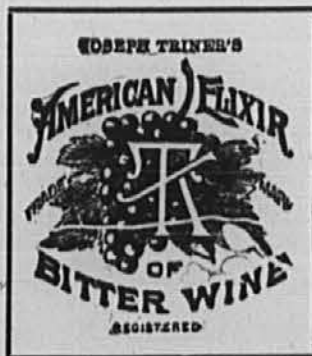
ATLAS
SPOLEČNOST

vogal 18. in
Blue Island Ave.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čemerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.

Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvezmete mnogo boleznij od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznij.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih speciilitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.